

Bezpečnost mladých pracovníků – rady pro zaměstnavatele

Mladí lidé ve věku do 25 let představují příští generaci naší pracovní síly. Vaší úlohou je umožnit jim bezpečný a přínosný start. Jako zaměstnavatel musíte zajistit, aby pracovali bezpečně, poskytováním dobrého systému řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP), který chrání každého. Tento informační list obsahuje rady ohledně vaší role. Další informační listy zahrnují podrobnější údaje o zákonných požadavcích na ochranu mladých pracovníků a rady pro nadřízené, mladé lidi a rodiče.

Mladí lidé mohou být zvláště ohroženi, jelikož postrádají zkušenosti, odbornou přípravu a znalosti. Potřebují dobré rady, informace a vedení, ale také vhodnou, bezpečnou a zdraví neohrožující práci.

Výsledky nesprávných postupů

- Sedmnáctiletá dívka přišla pouhou hodinu od počátku prázdninové brigády o část prstu. V pekárně, ve které pracovala, jí prsty zachytil stroj. Automatický ochranný kryt byl poškozen, závada byla předtím nahlášena, neexistoval však žádný plán údržby, dívka nebyla dostatečně proškolená k práci na stroji a její nadřízený nevěděl o tom, že stroj používá...
- Osmnáctiletý učeň-mechanik zemřel čtyři dny poté, co ho zasáhl oheň. Když pomáhal mistrovi vylít směs benzínu a nafty do odpadní nádrže, došlo k explozi. Při učení se řemeslu byl velmi závislý na svém zaměstnavateli, pokud jde o vedení a odbornou přípravu, ale majitel autoopravny

ponechal opatření v oblasti BOZP na selském rozumu zaměstnanců...

V obou případech byly společnosti vyšetřovány a za jejich selhání v oblasti BOZP jim byla uložena pokuta. Společnými příčinami úrazů mladých pracovníků je vykonávání práce, pro niž nejsou proškoleni, nedostatečná kontrola a používání nebezpečného strojního zařízení nebo látek. Podle kanadského výzkumu je u nových a mladých, nezkušených pracovníků pětkrát pravděpodobnější, že během prvních čtyř týdnů v zaměstnání utrpí úraz, než u ostatních pracovníků. (1)

Přínosy správné praxe

Kromě dodržování právních předpisů přináší pozornost věnovaná bezpečnosti a ochraně mladých pracovníků při práci jednoznačné přínosy.

- Kvalitní řízení bezpečnosti je dobré pro podnik a je znakem účinně řízené organizace.
- Opatření, která mají zajistit bezpečnost pro mladé lidi, pomohou chránit všechny zaměstnance.
- Odpovídající odbornou přípravou a vzděláváním mladých lidí můžete těžit z jejich energie, entuziasmu a ochoty učit se a zároveň zajistit jejich bezpečnost při práci.
- Dobrá kontrolní činnost vám pomůže posoudit, jak se mladým lidem v práci daří, a sledovat efektivitu jejich odborné přípravy.
- Vaše pověst jakožto dobrého zaměstnavatele vám pomůže získat nové mladé kvalitní pracovníky.

Hodnocení rizik, organizace a prevence

Zaměstnavatelé musí identifikovat nebezpečí a provést hodnocení rizik, aby určili zvláštní rizika pro mladé lidi a stanovili potřebná preventivní opatření. (2) Hodnocení rizik a opatření založená na hodnocení rizik by se proto měla vztahovat:

- na práce, které mladí lidé **nesmějí** vykonávat, s jednoznačným určením zákazu používání určitého zařízení a specifických pracovních procesů, prostor s omezeným přístupem a činností, které lze provádět pouze pod soustavným odborným dohledem,
- na potřeby a opatření v oblasti kontrolní činnosti (viz „přijímání opatření v oblasti kontrolní činnosti“ níže),
- na potřebné informace, pokyny a odbornou přípravu a opatření (viz „odborná příprava“ níže),
- na předcházení šikanování a sexuálnímu obtěžování,

(1) http://www.iapa.ca/outreach_yw/yw_employer.asp

(2) Pojem nebezpečí rozumíme cokoli, co může být příčinou onemocnění nebo úrazu. Pojem riziko označuje míru pravděpodobnosti, že k tomuto dojde.

- na opatření, jež mají přihlídnout ke zvláštním požadavkům mladých lidí s postižením nebo se zvláštními potřebami,
- na informování rodičů a zákonných zástupců o rizicích a kontrolních opatřeních,
- na spolupráci s organizátory pracovních stáží či odborné praxe,
- na konzultace se zástupci pracovníků a samotnými mladými pracovníky o opatřeních týkajících se mladých pracovníků.

Pokud mladým lidem umožňujete získat pracovní zkušenosti prostřednictvím odborné praxe, měli byste se postarat také o jejich bezpečnost a ochranu zdraví při práci, a to přinejmenším v takové míře, jak to činíte u svých vlastních zaměstnanců.

Osoby mladší 18 let

Pro zaměstnávání osob mladších 18 let, včetně učňů, studentů na odborné praxi a brigádníků příležitostně pracujících při studiu, platí přísnější předpisy, které obsahují omezení ohledně jejich vystavení nebezpečím na pracovišti a zkrácení pracovní doby. Více informací o vašich povinnostech týkajících se ochrany pracovníků a o zvláštních požadavcích vztahujících se na mladé pracovníky je uvedeno v informačním listu „Ochrana mladých lidí na pracovišti“. Konkrétní nařízení naleznete v národních právních předpisech.

Přijímání opatření v oblasti vedení

Zaměstnavatelé musí přijmout vhodná opatření pro odborné vedení mladých lidí, někteří zaměstnavatelé například přidělují mladým lidem zkušenější kolegy.

Nadřízení by měli být přiměřeně proškoleni o rizicích a kontrolních opatřeních v souvislosti s prací mladých lidí a měli by si být vědomi případných omezení, pokud jde o práce, které mohou mladí lidé vykonávat. Musí rozumět své úloze, co se od nich požaduje a jak mají plnit své povinnosti. Potřebují rovněž dostatek času a zmocnění k vykonávání úkolů v oblasti vedení. Opatření by měla zahrnovat:

- metody, jak budou mladí lidé vedeni, včetně míry dohledu u různých prací, s určením pracovních operací, jež vyžadují soustavný dohled, a jmenováním osoby, která ponese za mladé lidi celkovou odpovědnost,

- kompetence požadované pracovníky odborného dozoru a jejich úlohu,
- školení nadřízených o jejich roli a otázkách BOZP při vedení mladých lidí,
- počty vhodně proškolených a způsobilých nadřízených s uvedením jmen osob odpovědných za mladé lidi, včetně učňů a studentů na odborné praxi,
- pravidla pro nadřízené ohledně hlášení případných problémů souvisejících s bezpečností mladých lidí.

Odborná příprava

Je nezbytné, aby se mladým lidem před zahájením práce dostalo efektivního, dostatečného dlouhého školení o BOZP, včetně:

- informací o zvláštních nebezpečích spojených s jejich prací,
- informací o běžných nebezpečích na pracovišti obecně,
- informací, co dělat k vlastní ochraně,
- informací, co dělat, pokud se domnívají, že něco není bezpečné,
- informací, na koho se obrátit o radu,
- informací, co dělat při mimořádné situaci, pokud utrpěli úraz nebo potřebují první pomoc,
- informací o jejich povinnosti spolupracovat s vámi v otázkách bezpečnosti.

Vedení příkladem

Je důležité, abyste ukázali vlastní angažovanost v oblasti BOZP, zavedli postupy a kontrolní opatření a aktualizovali je, abyste zdůrazňovali, že nebezpečné postupy jsou nepřijatelné, a abyste ihned reagovali na záležitosti související s BOZP.

Další informace o bezpečnosti mladých pracovníků jsou k dispozici na internetových stránkách agentury na adrese <http://ew2006.osha.eu.int/>. Rady ohledně prevence a odkazy na správnou praxi v souvislosti se specifickými riziky na pracovišti jsou k dispozici na adrese: <http://osha.eu.int/> Další zdroje informací představují národní orgány pro oblast bezpečnosti a ochranu zdraví při práci, odborové svazy a profesní sdružení.

Odkaz na úplné znění směrnice Rady 94/33/ES o ochraně mladistvých pracovníků naleznete na adrese: <http://osha.eu.int/data/legislation/18>

Tato směrnice stanovuje pouze minimální normy, je proto důležité ověřit si všechny požadavky ve vašich národních právních předpisech a pokynech:

- http://osha.mpsv.cz/good_practice/
- Výzkumný ústav bezpečnosti práce, Jeruzalémská 9, Praha 1, 116 52
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, Praha 1, 118 12

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Gran Vía, 33, E-48009 Bilbao

Tel. (34) 944 79 43 60, fax (34) 944 79 43 83

E-mail: information@osha.eu.int

© Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Kopírování je povoleno pouze se souhlasem autora. Printed in Belgium, 2006

